

Sak 4 Status på bestandene

De siste årene har det vært en tydelig nedgang i flere fiskebestander.

Havforskningsinstituttet viser til at nedgangen for makrell i hovedsak skyldes flere år med svært svak rekruttering fra 2014, som over tid har redusert gytebestanden til et nivå under kritisk grense.

Makrellsituasjonen er svært krevende. Bestanden har stor økonomisk betydning, og bestandsvurderingene har vært gjenstand for omfattende revisjoner. ICES' anbefaling for 2026 innebar en reduksjon på rundt 70 prosent fra 2025. Samtidig viser reviderte bestandsestimater at gytebestanden i flere tidligere år har vært betydelig undervurdert.

For torsk peker Havforskningsinstituttet på at nedgangen i flere bestander skyldes et samspill av faktorer. Svak rekruttering over flere år er den viktigste årsaken, men økosystemendringer spiller også en betydelig rolle. Varmere havtemperaturer har påvirket både overlevelse og utbredelse av torsk i tidlige livsstadier, og svikt i nøkkelarter som lodde har redusert næringstilgangen i viktige perioder.

Økende bestander av sjøpattedyr gitt et høyere predasjonstrykk på både torsk og torskens byttedyr. Samlet viser vurderingene at torskens situasjon er et resultat av flere samtidige påvirkningsfaktorer, der sviktende rekruttering og endringer i økosystemet er de mest sentrale.

For 2026 anbefaler ICES at fangstene av kolmule ikke overstiger 851 344 tonn, noe som innebærer en reduksjon på om lag 40 prosent sammenlignet med rådet for 2025.

Nedjusteringen skyldes i hovedsak svak rekruttering i årene etter 2021, som gjør at bestanden i stor grad vil være avhengig av de sterke 2020- og 2021-årsklassene også i 2026.

For norsk vårgytende sild anbefaler ICES at kvoten for 2026 ikke skal være over 533 914 tonn. Det er en økning på 33 prosent sammenlignet med rådet for 2025.

For lodde i Barentshavet har ICES og Havforskningsinstituttet de siste årene gitt null-råd, altså anbefaling om ingen kommersiell fangst.